

Πανελλήνιο Έπιστημονικό Συνέδριο

«Εκκλησιαστικά κειμήλια: Άπό τή λειτουργική χρήση στή μουσειακή προβολή;»

Βόλος, Σάββατο 22 καί Κυριακή 23 Σεπτεμβρίου 2018

Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, Μελισσάτικα Βόλου και
Μακρινίτσα Μαγνησίας

Όργάνωση:

- Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος καί Άλμυροϋ.

Συνδιοργανωτές φορείς:

- Τμήμα Ίστορίας, Αρχαιολογίας καί Κοινωνικής Άνθρωπολογίας τοϋ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Τμήμα Ίστορίας καί Έθνομολογίας τοϋ Δημοκρατείου Πανεπιστημίου Θράκης.
- Άκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου-Τομέας Έρευνας, Διαχείρισης καί Συντήρησης Βυζαντινῶν καί Μεταβυζαντινῶν Μνημείων καί Κειμηλίων.
- «Μαγνήτων Κιβωτός» καί Άκαδημία Λαϊκοϋ Πολιτισμοϋ & Τοπικῆς Ίστορίας.

Πρόγραμμα Πανελληνίου Έπιστημονικοϋ Συνεδρίου

«Εκκλησιαστικά κειμήλια: Άπό τή λειτουργική χρήση στή μουσειακή προβολή;»

Σάββατο 22 Σεπτεμβρίου 2018

Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας

9.00 - 9.15 Έγγραφές

Έναρκτήρια Προσευχή

9.15 - 9.40 Χαιρετισμοί επισήμων

Κήρυξη Ένάρξεως Έργασιῶν Πανελληνίου Έπιστημονικοϋ Συνεδρίου
ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καί Άλμυροϋ
κ.κ. Ίγνάτιο.

Α' Συνεδρία: Τό Έκθετήριο Έκκλησιαστικῶν Κειμηλίων «Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεΐα Επίσκεψις» στή Μακρινίτσα.

Προεδρεύων: Νικόλαος Τσοῦκας, Γενικός Γραμματέας τοῦ Φορέα Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ «Μαγνήτων Κιβωτός», γιά τήν Διάσωση τοῦ Πολιτιστικοῦ Ἀποθέματος.

9.40–10.00 **Εἰσηγητής: Ἀρχιμανδρίτης Δαμασκηνός Κιαμέτης, Πρωτοσύγκελλος Ἱ. Μ. Δημητριάδος.**

Θέμα: *Τό χρονικό τῆς ἴδρυσης τοῦ Έκθετηρίου Έκκλησιαστικῶν Κειμηλίων «Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεΐα Επίσκεψις» στή Μακρινίτσα.*

10.00-10.20 **Εἰσηγήτρια: Μαρία Νάνου,** Διευθύντρια τοῦ Τομέα Ἑρευνας, Διαχείρισης καί Συντήρησης Μνημείων καί Κειμηλίων τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου.

Θέμα: *Οἱ συλλογές τοῦ Έκθετηρίου Έκκλησιαστικῶν Κειμηλίων «Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεΐα Επίσκεψις» στή Μακρινίτσα καί ἡ πρό(σ)κληση τῆς διάδρασης τοῦ ἐπισκέπτη μέ τόν τόπο καί τήν ἱστορία του.*

10.20-10.40 **Εἰσηγητής: Ἀλέξανδρος Καπανιάρης,** Μεταδιδακτορικός Ἑρευνητής τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Διδάσκων στό Ἑλληνικό Ἄνοικτό Πανεπιστήμιο.

Θέμα: *Σχεδιάζοντας τό ἔντυπο καί ψηφιακό ἐκπαιδευτικό ὑλικό γιά τό ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα τοῦ Έκθετηρίου Έκκλησιαστικῶν Κειμηλίων Μακρινίτσας «Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεΐα Επίσκεψις».*

10.40 - 11.00 **Συζήτηση – ἐρωτήσεις**

11.00 – 11.20 **Διάλειμμα - καφές**

Β' Συνεδρία: Έκκλησιαστικά μουσεῖα – διαφύλαξη καί προβολή κειμηλίων: θεολογικές προσεγγίσεις καί πρακτικές συνεργασίας φορέων ἐκπαίδευσης καί πολιτισμοῦ μέ τήν Ἐκκλησία.

Προεδρεύουσα: Νίκη Νικονάνου, Ἀναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδαγωγικοῦ Τμήματος Προσχολικῆς Ἐκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

11.20-11.40 **Εισηγητής: Γεώργιος Φουστέρης**, Επίκουρος Καθηγητής τής
Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης.

Θέμα: Θεολογικές και πρακτικές παράμετροι στή διαχείριση εκκλησιαστικῶν
κειμηλίων και μνημείων.

11.40 - 12.00 **Εισηγήτρια: Μαρία-Ξένη Γαρέζου**, Προϊσταμένη τοῦ Τμήματος
Διαχείρισης Ἐθνικοῦ Ἀρχείου Μνημείων και Ἀρχαιολογικοῦ
Κτηματολογίου τῆς Διεύθυνσης Διαχείρισης Ἐθνικοῦ Ἀρχείου
Μνημείων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ και Ἀθλητισμοῦ.

Θέμα: Μουσειακή πολιτική και ἐκκλησιαστικά μουσεῖα.

12.00 – 12.20 **Εισηγητής: Ἰωάννης Βαραλῆς**, Επίκουρος Καθηγητής τοῦ Τμήματος
Ἱστορίας, Ἀρχαιολογίας και Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Θέμα: Προγράμματα καταγραφῆς, ψηφιακῆς ἀνάλυσης και προβολῆς
ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων Ἀνατολικῆς Θεσσαλίας: καλές πρακτικές συνεργασίας.

12.20 – 12.40 **Εισηγητής: Ἰωάννης Χουλιαρᾶς**, Προϊστάμενος Ἐφορείας
Ἀρχαιοτήτων Θεσπρωτίας.

Θέμα: Προβολή και ἐκπαιδευτική ἀξιοποίηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων: ἓνα
γόνιμο πεδίο συνεργασίας τοπικῶν Ἐφορειῶν Ἀρχαιοτήτων και Ἐκκλησιαστικῶν
Φορέων.

12.40 – 13.00 **Συζήτηση – ἐρωτήσεις**

13.00 – 14.00 Παράθεση κρούου γεύματος

Γ' Συνεδρία: Διαχείριση ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων: ἐφαρμοσμένα παραδείγματα.

Προεδρεύων: Παντελῆς Καλαϊτζίδης, Διευθυντής τῆς Ακαδημίας Θεολογικῶν
Σπουδῶν Βόλου, Διδάσκων στό Ἑλληνικό Ἀνοικτό Πανεπιστήμιο.

14.00 – 14.20 **Εισηγητής: Ἐμμανουήλ Βαρβούνης**, Καθηγητής Λαογραφίας,
Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἱστορίας και Ἐθνολογίας Δημοκριτείου
Πανεπιστημίου Θράκης.

Θέμα: *Ἡ διαχείριση τῶν ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων τῆς Σάμου καί τό «Κέντρο Ἐκκλησιαστικῶν, Ἱστορικῶν καί Πολιτισμικῶν Μελετῶν» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καί Ἰκαρίας.*

14.20-14.40 **Εἰσηγητής:** **Γεώργιος Τσιγάρας**, Ἀναπληρωτής Καθηγητής Ἱστορίας τῆς Βυζαντινῆς καί Μεταβυζαντινῆς Τέχνης τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Θέμα: *Ἡ σημασία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μουσείων στή διατήρηση τῆς πολιτιστικῆς παράδοσης καί ἡ συμβολή τους στήν τοπική ἱστορία: τό παράδειγμα τῆς Θράκης.*

14.40-15.00 **Εἰσηγητής:** **Δημοσθένης Στρατηγόπουλος**, Ἐπίκουρος Καθηγητής Βυζαντινῆς καί Μεταβυζαντινῆς Γραμματείας - Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Θέμα: *Τά χειρόγραφα καί τά παλαίτυπα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μουσείων Ξάνθης καί Κομοτηνῆς καί ἡ ἐκπαιδευτική ἀξιοποίησή τους.*

15.00 - 15.30 **Συζήτηση - ἐρωτήσεις**

Λήξη τοῦ Συνεδρίου ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. κ. Ἰγνάτιο

Κυριακή 23 Σεπτεμβρίου 2018

7.00 - 10.30

- Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν Ἱ. Ναό Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Βόλου, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ.κ. Ἰγνατίου.
- Παράθεση πρωينوῦ στήν αἴθουσα-ἀρχονταρῆκι τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.
- Μετάβαση στή Μακρινίτσα. Ἐπίσκεψη στά ἐκκλησιαστικά μνημεῖα τοῦ οἰκισμοῦ.

17.30 : Τελετή Έγκαινίων Έκθετηρίου Εκκλησιαστικῶν Κειμηλίων «Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεῖα Ἐπίσκεψις»

Παράθεση Δείπνου.

*****

Δηλώσεις Συμμετοχῆς

Τό Συνέδριο μποροῦν νά παρακολουθήσουν:

- ✓ Φοιτητές προπτυχιακῶν καί μεταπτυχιακῶν τμημάτων.
- ✓ Ὑποψήφιοι διδάκτορες, ἐρευνητές.
- ✓ Ἐκπαιδευτικοί, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται γιά διαθεματικές προσεγγίσεις μέ ἀξιοποίηση πληροφοριακοῦ ὕλικου ἐνοτήτων, πού σχετίζονται μέ τήν ἐκκλησιαστική παράδοση καί ἱστορία.
- ✓ Ἐρευνητές, μελετητές τῆς τοπικῆς ἱστορίας.
- ✓ Ἱερεῖς, Ἐκκλησιαστικοί Ἐπίτροποι, Στελέχη Ἐνοριῶν.
- ✓ Στελέχη Δήμων, Περιφερειῶν, Μουσείων καί Πολιτιστικῶν Φορέων.

Για περισσότερες πληροφορίες, δείτε [εδώ](#).